VEVČE, 25. novembra 1968

ŠT. 11 — LETO VII

NAŠE DELO

GLASILO DELOVNIH KOLEKTIVOV ZDRUŽENIH PAPIRNIC LJUBLJANA

1843 1968
125 LET
PAPIRNICE VEVČE

Naša osnovna organizacija Zveze komunistov sprejema nove člane

VEVČE, NOVEMBRA — Na žalost moramo ugotoviti, da smo vprašanju kadrovanja v našo organizacijo zadnja leta posvečali premalo pozornosti. Zaradi tega je prišlo do tega, da smo postajali v kolektivu vedno bolj osamljeni, ker se je struktura našega članstva vedno bolj razlikovala od dejanske strukture zaposlenih v kolektivu, kar je prav gotovo vplivalo na vsebino dela osnovne organizacije. To neskladje se je še povečalo z »nerazumljivimi« izstopi nekaterih članov, tako da imamo v nekaterih oddelkih v tovarni le malo članov Zveze komunistov.

Na drugi strani pa moramo ugotoviti, da je v tovarno prišlo zadnja leta predvsem mnogo mladih strokovnih kadrov in drugih, posebno v času, ko smo pripravljali zagon obrata za premazovanje papirjev. Gotovo je med temi mladimi in drugimi novodošlimi člani naše delovne organizacije mnogo takih, ki bi želeli svojo energijo trošiti vsestransko in ustvarjalno, da bi ustvarjali najboljše pogoje za obratovanje in delo v naši tovarni in s tem koristili predvsem sebi in drugim zaposlenim.

Naša osnovna organizacija program sprejemanja že uresničuje. Na zadnjem sestanku smo sprejeli štiri tovariše. Konec decembra pa pripravljamo še en sprejem, za katerega so priprave že v teku. Računamo, da bomo s pomladitvijo in sodelovanjem novih članov postopoma prišli v delu nekoliko naprej, da bo naša pripravljenost za delo večja, s tem pa tudi interes drugih članov kolektiva, da postanejo naši člani in soustvarjalci ter realizatorji našega programa.

Organizacija Zveze komunistov pričakuje od vseh mladih kadrov, da ne bodo šli po poti tistih, ki so organizacijo mirno pustili na cedilu, čim so dosegli svoj cilj in zasedli odgovornejša delovna mesta in boljše dohodke. Ti tovariši so, se zdi, dosegli svoj edini cilj — višji osebni dohodek in če hočejo nadalje ostati zvesti temu cilju (tudi sedaj, ko vedo da so možnosti napredovanja v glavnem izčrpane), so lahko storili le še to, da so izstopili zaradi članarine. Naj oprostijo, toda izstopa člana ZK ni mogoče drugače razumeti. Kako je možno, da član naše organizacije, ki pozna svoj program in cilje, za katere se je tudi sam do tega trenutka zavzemal, naenkrat izstopi? Zakaj se bo v bodoče zavzemal? S kakšnimi motivi je vstopil v Zvezo komunistov? Zakaj ne podvoji prizadevanj, da bi delo organizacije izboljšal, če meni, da dela slabo? ... itd.

Ti tovariši bi se morali zavedati, da bi prav sedaj lahko največ prispevali k ugledu in realizaciji ciljev naše zveze, prav sedaj, ko kot vodje nastopajo v kolektivu, sedaj ko vodijo stare in mlade, sedaj ko se vsi podzavestno zgledujemo po njih. Prav tega bi se morali zavedati ti bivši komunisti.

V. Š.

Rekonstrukcija brusilnice

Pred desetimi leti so bila v energetiki Papirnice Vevče daleč najšibkejša točka visokonapetostna stikališča, in to od dovoda v tovarno do razdelitve. Z rekonstrukcijami od leta 1957 do leta 1965 smo enega za drugim modernizirali. Lotili pa se nismo stikališča v brusilnici iz več razlogov.

1. Zastoji so tu manj pomembni.

2. Ni bil jasen program bodočega razvoja brusilnice.

Vendar so se v zadnjem desetletju vse bolj kazale slabosti, ki jih ni bilo več mogoče dopuščati. Te so bile: nepreglednost naprav, ki bi lahko povzročile telesno poškodbo posluževalca in poškodbo naprav, nezaščitenost visokonapetostnega dela, nemogoče delo na odcepih itd.

V zadnjem času je nastala zaradi naraščajoče jalove energije v tovarni interesantna kompenzacija le-te. Najmočnejši električni stroji, s katerimi lahko kompenziramo, so prav brusilniki. Vendar smo pri merjenju jalove energije v tovarni ugotovili, da prav brusilnica ne daje nobene orientacije, ker so bili skoraj vsi merilni instrumenti izrabljeni. Če k temu dodamo še to, da so bili odcepi nekontrolirani, transformator pa premajhen, je to celotna problematika stikališča.

Kompletna zamenjava visokonapetostnega in nizkonapetostnega dela bi stala približno 30 milijonov S din. Ker s takimi sredstvi ne razpolagamo in ker ni nujno, da zadostimo estetskim pogledom, smo se odločili, da z minimalnimi stroški izvedemo rekonstrukcijo, da bo funkcionalno povsem ustrezalo.

Ker smo bili vezani na minimalno porabo finančnih sredstev, smo se odločili, da poskušamo izvesti kompletno rekonstrukcijo, od projektive in konstrukcije do montaže z domačim kadrom. Obseg rekonstrukcije pa je bil ravno tolikšen, da je še zadostovalo naše znanje in fizična zmogljivost, čeravno je bila to največja rekonstrukcija te vrste, izvedena z domačimi ljudmi.

Pri tem ni odveč, da se izreče pohvalo konstrukterju tov. Ladu Goršetu, ki se je pri tem zelo potrudil, kljub temu, da so bile določene pomanjkljivosti.

Omenili smo že kot glavni razlog, da rekonstrukcijo izvedemo sami zaradi pomanjkanja finančnih sredstev, kar pa zunanji projektant le malokdaj upošteva.

Tudi za samo izvajanje del smo imeli resne pomisleke, zaradi zunanjih izvajalcev, ker so se običajno pojavile težave koordinirati razne stroke in ob tem doseči čim krajši čas zastoja. Ta namreč časovno ne uskladi svojih del s potrebami tovarne.

Trajanje rekonstrukcije je bilo po analizi obsega posameznih del predvideno 13 dni, opravljeno pa v 11 dneh. Kljub sorazmerno solidni pripravi so se pojavile precejšnje pomanjkljivosti, ki pa niso bile vse subjektivnega značaja, vendar bi se z daljšo pripravo še marsikatera lahko odpravila. To so pomanjkljivosti, ki dejansko niso vplivale na podaljšanje roka rekonstrukcije, vendar so ustvarjale slabo voljo izvajalcev brez potrebe.

V rekonstrukcijo smo šli kljub temu, da sta manjkala dva instrumenta, ki sta vezana na uvoz, katera pa bomo vgradili takoj po dobavi.

Po 14-dnevnem obratovanju se niso pokazale nikakršne napake, torej je bila rekonstrukcija umestna, solidno narejena in omogočeno je varno obratovanje.

Z. P., dipl. ing.
P. J., dipl. ing.

Ob prazniku republike

29. novembru

čestitamo vsem članom kolektiva, njihovim svojcem in poslovnim prijateljem

Samoupravni organi, družbene organizacije in uredništvo

Iz poslovanja Vevč v devetih mesecih 1968

VEVČE, NOVEMBRA — Količina proizvodnje, ki smo jo dosegli v razdobju devetih mesecev na vseh štirih papirnih strojih, znaša brez količin, ki so bile namenjene kot osnova za premaz, 24.251 ton. To je za 670 ton več kot v istem obdobju lanskega leta. S tem smo presegli lanskoletno raven za 3 %. Poleg tega pa je IV. papirni stroj izdelal še 1493 ton osnovnega papirja za premaz.

Vzrok za tako veliko povečanje proizvodnje je predvsem boljše izkoriščanje papirnih strojev. V istem razdobju lani je tekel papirni trak na stroju 21,3 ure od 24 ur, letos pa 21,5 ure. To velja za 4 papirne stroje. Zastojev je bilo manj, prav tako so bili tudi nižji časi reparatur. Poleg tega pa smo letos opravili že vse štiri remonte, lani v istem času le tri.

Večja proizvodnja je tudi posledica večjih brzin na papirnih strojih, posebno na III. in IV.

Celotni delež izmeta je na isti ravni kot lani 8,36 %. Znižal se je na I. in IV. papirnem stroju, porastel pa na II. in III. stroju.

Proizvodnja lesovine je večja od lanskoletne za 200 ton ali za 7 %. Potrebo po večji proizvodnji je narekoval proizvodni program.

Proizvodnja domače elektroenergije je za okoli 16 % večja kot lani; termo energija za 100 %, medtem ko je bilo proizvedene hidro energije za 3 % manj zaradi okvare generatorja na Fužinah.

Opazne so tudi spremembe v izvozni dejavnosti. Izvoz po količini je večji za 22 % ali za 1566 ton, dolarska realizacija pa je višja za 12 %. Letos izvažamo 90 odstotkov izdelkov na konvertibilna področja, medtem ko smo jih lani le 71 %. To se odraža tudi v doseženi prodajni ceni. Poleg tega pa vpliva na ceno tudi asortiment, ki vsebuje precej več kulerjev. Delež celotnega izvoza znaša po količini 34 %, po vrednosti pa 27 %.

Na domačem trgu smo prodali 174 ton manj kot lani, izkupiček pa je bil večji za okoli 200 S din pri toni. Tu vidimo vpliv spremenjenega prodajnega asortimenta, ki že vsebuje manjše količine premazanih papirjev.

Premazni stroj je proizvedel letos 919 ton papirja in sicer:

Slavije	444 ton
Avale	317 ton
Emone	158 ton

Začetek proizvodnje je delal in še dela precejšnje težave, zato je znašal izmet ca. 46 %.

Število zaposlenih je letos poprečno 959, lani pa 963. Močno pa je poraslo število opravljenih nadur — od 73.000 lani na 96.000 letos.

Poprečni osebni dohodek na zaposlenega skupno z izplačili iznad cenika znaša letos 1150 N din, lani pa 986 din. Povečanje gre na račun večje proizvodnje in enotne nagrade ob 125-letnici tovarne.

Finančni pokazatelji pa so se od polletnega obračuna naprej občutno poslabšali. Kljub večji proizvodnji nam ni uspelo zadržati tempa naraščanja dobička.

Glavni razlogi za slabšo rentabilnost leže v začetnih proizvodnih in prodajnih težavah pri premaznem stroju, kajti poskusno proizvodnjo moramo pokrivati sami iz dosežkov ostalih obratov. Prost uvoz premazanih papirjev in tehnološke težave so nam preprečevali boljše izkoriščanje naše nove zmogljivosti.

	1967	poll. 68	9. mes. 68
Tehnična produktivnost	100	109	108
Ekonomska produktivnost	100	123	104
Ekonomičnost	100	101	98
Rentabilnost	100	117	1
Poprečni OD	100	118	116
Življenjski stroški	100	104	104

Padec vrednosti pokazateljev narekuje nekatere nujne ukrepe, iskanje izhodov iz trenutnega stanja, kjer se bo moral potruditi cel kolektiv, zlasti pa ležijo težke naloge na strokovnih kadrih. Nujno je tudi skrajno varčevanje.

F. R.

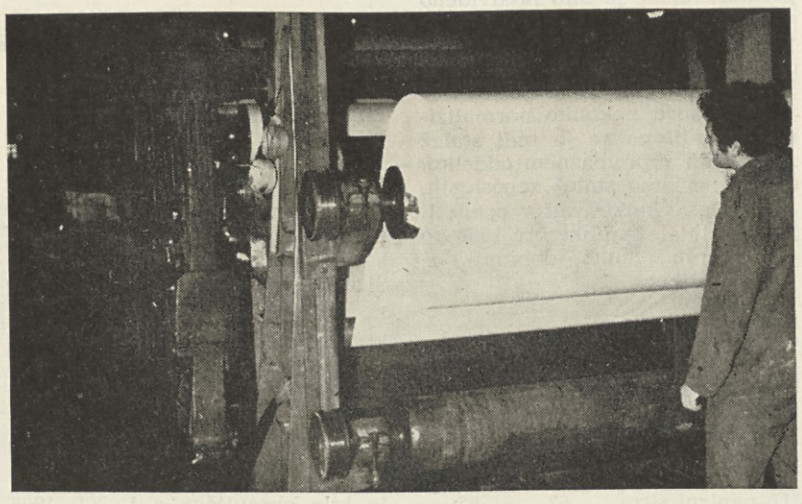

Nov zvitek papirja iz III. PS

GIBANJE PROIZVODNJE V MESECU OKTOBRU 1968

	Plan	Doseženo	Izkoriščene zmogljivosti I. do X. 1968	l. 1967
Papir	100	108,3	89,9	88,7
Lesovina	100	62,8		

V mesecu oktobru smo dosegli rekordno proizvodnjo papirja, na kar so vplivali predvsem ugodni proizvodni programi, nizki zastoji in izmet. Proizvodni program je predvideval offset papirje (1/3 celotne proizvodnje), kulerje ter običajne pisalne in tiskovne papirje. Zastoji na PS so bili minimalni, kar nam kaže ponovno povečana stopnja izkoriščanja zmogljivosti, znatno nižji pa je bil tudi izmet, saj smo v devetih mesecih ugotovili 8,4 % izmeta, oktobra pa le 7,4 %.

Proizvodnja premaznih papirjev se je v oktobru več kot podvojila, zabeležili pa smo tudi znatno znižanje izmeta. Medtem ko smo v preteklih mesecih beležili okoli 50 % izmeta, smo ga v oktobru ugotovili le še 35 %, kar pa je seveda še vedno previsoko število.

Zaradi 11-dnevnega remonta brusilnice plana proizvodnje lesovine nismo dosegli.

Šesta redna seja delavskega sveta tovarne celuloze Medvode

MEDVODE, NOVEMBRA — Delavski svet tovarne se je sestal v torek 5. 11. 1968 na svoji 6. redni seji. Po pregledu in poročilu o izvršitvi sklepov je obravnaval poročilo o nabavi lesa in ekonomičnosti predelave žamanja. Poročilo sta pripravili služba za nabavo lesa in analitska služba.

DS je na podlagi izčrpnega poročila strokovnih služb in razprave ugotovil, da je bila dosedanja politika pri nabavi lesa in žamanja pravilna in pozitivna za uspešno poslovanje tovarne. Zato je DS sprejel priporočilo strokovnim službam, da še naprej izvajajo tako politiko. Tovarna je v obdobju devetih mesecev dosegla dobre finančne rezultate. Korekture cenikov za žamanje ne samo, da nadoknadijo izgubo TD zaradi nižje proizvodnje, temveč celo povečajo osnovno maso osebnih dohodkov, ugotovljeno po cenikih. Vzrokov za nižje osebne dohodke v devetih mesecih letos torej ni iskati pri žamanju.

DS je obravnaval tudi informacijo o študiji razvoja tovarne. Poročilo o tem je podal direktor tovarne tov. Zule. Industrijski biro je izdelal s sodelovanjem strokovnih služb tovarne ustrezno študijo o nadaljnjem razvoju in rekonstrukciji naše tovarne. DS je na podlagi poročila in razprave priporočil vodstvu tovarne in strokovnim službam, da še naprej intenzivno delajo na tem področju. Tovarna mora imeti pripravljen program razvoja, ker je le-ta osnova za iskanje možnosti nadaljnjega financiranja začete rekonstrukcije. Pri tem je DS ugotovil, da s strani Papirnice Vevče vsaj za dobo 10 let ni pričakovati finančne pomoči, ker so njihova sredstva angažirana za pravkar končane investicije ter za investicije, ki jih nameravajo izvesti v naslednjih letih. Na osnovi poročila o poslovanju za 9 mesecev je DS tovarne sprejel na predlog UO sklep o povišanju cenikov za enoto proizvoda za 5 %. DS je namreč ugotovil, da so osebni dohodki kljub dosedanjim ukrepom pod lanskoletnim poprečjem, kar pa ni opravičljivo glede na dosežene finančne uspehe v poslovanju tovarne. Povečanje cenikov velja od 1. oktobra dalje. Izplačilo povečanja za oktober pa se bo upoštevalo pri obračunu osebnih dohodkov za mesec november. Ker nam Papirnica Vevče ne bo več nudila mehanografskih uslug pri knjiženju za potrebe računovodstva, se je DS odločil za nakup mehanografskega knjižnega stroja tipa Ascota. Člani DS so menili, da je to boljša rešitev, kot pa zaposlitev novih moči v računovodstvu.

Za potrebe tovarne je DS sprejel na predlog UO sklep o nakupu družinskega stanovanja v Medvodah. To stanovanje potrebuje tovarna za zasedbo delovnega mesta »vodja proizvodnje celuloze« z ustreznim strokovnjakom.

Na predlog komisije za nagrajevanje je DS sprejel sklep o povišanju vrednosti delovnega mesta snažilke od dosedanjih 110 na 115 točk.

Na podlagi temeljite obrazložitve je delavski svet sprejel predlog za povečanje plana reprezentance in reklame na 16.000 N din.

Kako celulozarji spoznavamo domovino

MEDVODE, NOVEMBRA — Že več let nazaj je sindikalna podružnica »Celuloze« organizirala izlete v razne kraje — na Primorsko, v Gorenjski kot, Dolenjsko in Belo krajino, Notranjsko, Goriška brda, del Koroške in Štajerske prav do Hrvatske v Kumrovec. Za prijetno vožnjo je vedno poskrbelo podjetje Transturist Škofja Loka. Odziv za izlete je bil prav zadovoljiv. Zadovoljni so bili tudi izletniki. Vedno znova so izražali želje, da bi podobne izlete še organizirali. Upoštevati moramo, da je za mnoge člane kolektiva izlet redka priložnost. Taki skupinski izleti krepijo družabnost med sodelavci. Ne manjka petja, dovtipov in šal, slabih in neslanih seveda. Veselja je vedno dovolj. Mimogrede pa uide pogled skozi stekla avtobusa. Vedno novi motivi, naselja, poljane in vode in še mnogokaj. Obiskali smo več delovnih kolektivov, nekaj muzejev in znanih turističnih krajev. Povsod se je odražal trud za čim boljšim uspehom, v očeh mnogih tovarišev »gostiteljev« pa si lahko zaznal iskre hvaležnosti ter hkrati ponos, ker smo se zanimali za njihovo delo in življenje. Po takem izletu se človek tudi malo utrudi in potem doma lahko prav sladko zaspi. V spominu pa ostane »ta veseli dan« in celulozarji smo se tako tudi prepričali o pesnikovem navdušenju, ko je zapisal:

Slovenec tvoja zemlja je zdrava
in pridnim . . .

Sindikalna podružnica je do sedaj pripravljala izlete v dveh skupinah v časovnem razmaku enega tedna, tako da je izlet omogočen tudi tovarišem, ki delajo v treh izmenah.

Naj opišem letošnji izlet v Novo Gorico. To ni bil samo izlet, temveč udeležba na proslavi obletnice vstaje Primorske. Med nami so bili zato tudi izkušeni partizani, ki so se te poti še najbolj veselili. Dež, ki nas je spremljal vse do Cola, nas ni motil. Intendatura je poskrbela za požirek v avtobusu, tovariša Niko in Tone pa sta skrbela za dobro razpoloženje. V gostilni na Colu smo se za prvo potrebo okrepčali in se vključili v kolono avtobusov in drugih vozil (podobno pravi invaziji). Da bi se koloni izognili, smo v Ajdovščini krenili proti izviru potoka Hubelj. Dospeli pa smo le do »izvira« v planinskem domu, ker je bil ta bolj dosto-

(Nadaljevanje na 4. strani)

Je bil remont brusilnice lesa dobro pripravljen

KAKŠNE PROIZVODNE REZULTATE PRIČAKUJEMO

VEVČE, NOVEMBRA — Z remontom brusilnice smo začeli dne 21. 10. 1968 ob treh zjutraj in končali 31. 10. 1968 ob 18. uri. Z rednim obratovanjem smo pričeli 1. 11. 1968 ob 16. uri. Remont je bil predčasno opravljen, kar je pripisati zelo dobri organizaciji s strani tehničnega sektorja, torej oddelka za vzdrževanje, energetskega oddelka in konstrukcije, ter tehnološki pripravi za remont, organizaciji in vestnosti vsega osebja brusilnice pri delu.

Remont je imel dva glavna namena. Po planu je bilo treba pregledati in popraviti vse tiste stroje in naprave, ki jih ni mogoče popraviti pri tedenskih reparaturah in pa rekonstruirati stikališča v brusilnici.

Dobro pripravljen remont zahteva veliko dela. Nanj smo mislili še v času remonta 1967. leta. Pri vsakem remontu se pojavijo drobne pomanjkljivosti, ki jih je treba registrirati in prihodnjič nanje misliti. V čem se kažejo te pomanjkljivosti? Lahko v tem, da ni bilo planirano popravilo ležaja, črpalke, ali pleskanje cevovoda. Lahko, da osebje v oddelku ni bilo pravilno razporejeno pri demontaži in čiščenju stroja ali naprave. Morda se ni sistematično delalo. Vse to lahko podaljša delo, oziroma preseže planirano vsoto remonta.

Da se temu izognemo, je treba ob načrtovanju remonta misliti na vse. V pripravi dela moramo voditi statistiko ali plan načrtnega vzdrževanja oddelka in že pri tedenskih reparaturah kontrolirati, ali naj popravimo tisti del stroja, ki je po planu predviden. Če tako načrtno vzdržujemo oddelek, v času remonta kontroliramo in popravimo tiste dele stroja ali naprave, za katere zahteva popravilo več kot osemurni zastoj. Prav tako se tedaj lotimo drobnih rekonstrukcij, oziroma tehnoloških izboljšav.

Kako je bilo letos? Najprej smo v krogotoku tehnološkega procesa lesovine pregledali vse stroje in naprave ter analizirali vse kontrole in popravila, kovinarska, električarska, mizarska in zidarska dela. Na ta način smo dobili skelet remonta, v katerega smo vnesli še določene tehnološke izboljšave. Plan remonta je bil ponovno pregledan in z določenimi korekturami sprejet. Osebje brusilnice je tudi dobilo navodila o načrtnem čiščenju obrata. Vsaka izmena je dobila dva dni pred pričetkom remonta plan dela. Skupina ljudi, ki je bila zadolžena za čiščenje in demontažo strojev ali naprav, je bila zadolžena tudi za montažo. S takšno organizacijo dela je remont uspel. Kar smo letos pozabili, moramo drugo leto nadoknaditi.

Kaj nam je remont prinesel? Do bistvenih tehnoloških izboljšav ni prišlo. Morda bi omenil montažo četrtega centrifugalnega prebiralnika tipa Voith, ki še ne obratuje, ker čakamo na nabavo elektromotorja. Ta prebiralnik bo imel lastni zagon. To je za brusilnico zanimivost, ker so vsi stroji za sortacijo lesovine še vedno vezani na zastarelo transmisijo. Če bo uspelo, da bi vsaj vsako leto kupili za brusilnico en elektromotor, ne bo treba zaradi okvare rafiniranega kamna ali prebiralnika ustaviti celo transmisijo, oziroma celo brusilnico. Stroji na lastni pogon bi zaradi okvare na drugem stroju še vedno nemoteno obratovali. Prepričan sem, da takšna investicija ne bi bila predraga. Seveda se tu še pojavlja vprašanje čiščenja lesovine (centriklinarjev; belilnega stolpa, črpanje lesovine v silose s črpalko itd.).

Zaradi kontrole in popravila vseh strojev in naprav in načrtnega čiščenja vseh cevovodov pričakujemo v brusilnici po remontu nemoteno obratovanje, kar bo vplivalo na kvaliteto in kvantiteto lesovine.

V načrtu je zamenjava vseh brizgalnih cevi na zgoščevalnem stroju lesovine, dozirna črpalka za kalcijev bisulfit, centrifugalna črpalka za razpuščeno snov, razdelilna baterija za delovno vodo in določene spremembe pri sortaciji lesovine. Če bomo imeli srečno roko, bomo dobili v letu 1969 dva nova registrirna wattmetra za registriranje obremenitve brusilnikov. Denar za ta dva instrumenta je že letos odobril DS. Kdaj bosta ta dva instrumenta nabavljena, je odvisno od ažurnosti tehničnega sektorja, dobavitelja; upam, da nismo denar že porabili v druge, še bolj nujne namene.

A. P.

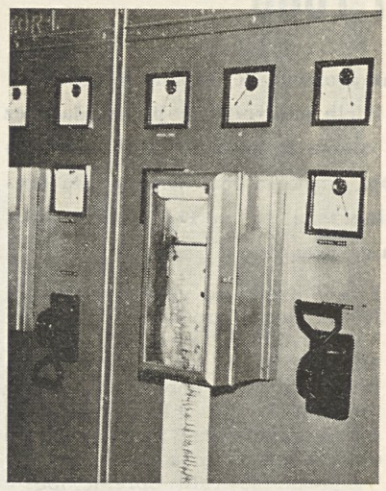

Vse merilne naprave v kontrolni plošči brusilnice so zamenjane

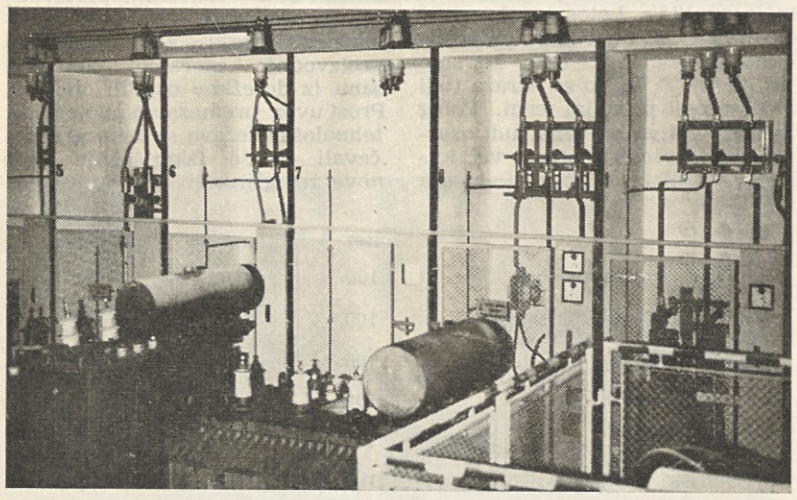

Novi del visokonapetostnega stikališča v brusilnici lesa

Popravek cenika po enoti proizvoda

VEVČE, NOVEMBRA — V mesecu oktobru smo popravili cenike po enoti proizvoda na podlagi sklepa DS z dne 26. X. 1968 o avtomatičnem korigiranju ob spremembi staleža v posameznih enotah. Popravek na podlagi tega sklepa DS bi morali napraviti že poprej, vendar so večje premestitve zaradi začetka obratovanja premaznega stroja vplivale na potrebo po nadurnem delu v tistih enotah, od koder je bilo večje število delavcev premeščeno na premaz, kakor je bilo predvideno v cenikih po EP. To je bilo predvsem v enoti ročne in strojne dodelave papirja, nekaj pa tudi pri papirnih strojih. Nadurno delo se je v oktobru nekoliko normaliziralo, ustalil pa se je tudi stalež zaposlenih v premaznem oddelku. Če primerjamo stalež zaposlenih, ki smo ga vkalkulirali v cenik 1. I. 1967 s staležem oktobra 1968 po posameznih enotah, dobimo naslednjo sliko:

Delovna enota	Stalež 1. I. 1967	Stalež 31. X. 1968
Brusilnilca lesa .	19	22
Priprava lepil in polnil	8	8
I. papirni stroj .	42	44
II. papirni stroj .	62	54
III. papirni stroj .	62	55
IV. papirni stroj .	49	45
Strojna dodel. papirja . . .	68	74
Ročna dodel. papirja . . .	221	184
Energija	44	39
Premaz	—	71
Razkladalci . .	24	22
Vzdrževanje . .	118	108
Strokovne služ. in drugi . . .	243	233
Skupaj	960	959

Iz prikazanega je razvidno, da je današnji stalež enak staležu zaposlenih 1. I. 1967, kljub temu, da je sedaj v premaznem oddelku zaposlenih 71 ljudi, ki jih tedaj ni bilo. Menimo, da je to vsekakor lep uspeh, čeprav je na to delno vplivala tudi uvedba mehanizacije (palperji, ukinitev malih kolodrobov). Seveda smo zaradi tega že postopoma zniževali cenik po enoti proizvoda.

V naslednjem je po enotah prikazano celotno znižanje cenikov 1968, oziroma zvišanje v nekaterih enotah.

	Cenik 1. I. 1967 vrednost LU din	Sedanji cenik vrednosti LU din	Za eksport povečanje vrednost LU din
I. papirni stroj	5,11	5,63	0,28
II. papirni stroj	5,21	5,06	0,19
III. papirni stroj	5,96	5,78	0,13
IV. papirni stroj	5,81	5,83	0,21
Strojna dodelava papirja	7,99	8,70	—
Ročna dodelava papirja	4,81	4,98	0,36
Energija	1,40	1,34	0,04
Vzdrževanje	3,49	3,41	0,12
Strokovna služba	6,44	6,24	0,24

Pripominjamo, da je pri razliki med starim in novim cenikom treba upoštevati še korekturo povečanja vrednosti ljudskih ur, ki je bila opravljena s 1. XI. 1968 zaradi znižanja oziroma izenačenja normativa porabe časa za eksportne papirje z domačimi. Če bi torej tega znižanja normativov od stanja 1. I. 1967 in oktober za eksportne papirje ne bilo, bi bil sedanji cenik nižji še za razliko, ki je navedena v zadnji koloni tabele, kar bi šele dalo realno primerjavo.

S. K.

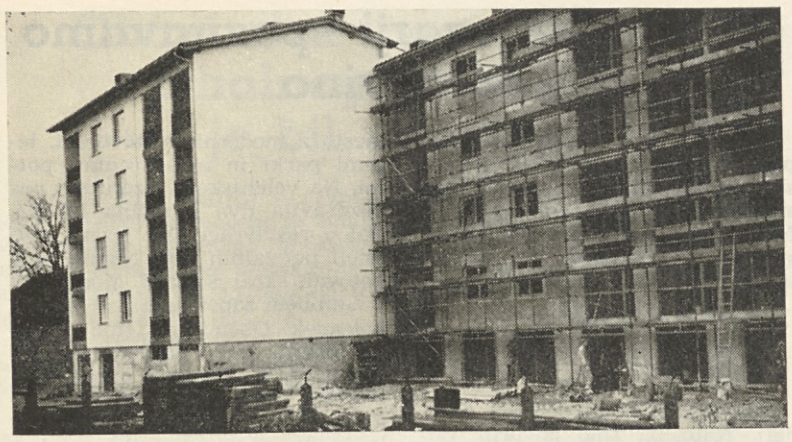

Še nekaj dni in ena tretjina 36-stanovanjskega bloka bo vseljiva Začetek gradnje je bil februarja letos.

PRIPOMBI IN ODGOVOR

V zvezi s člankom »Zapisnik sestanka v Medvodah v zvezi z razvojem tovarne celuloze dne 14. 9. 1968« prosim, da objavite pripombi:

1. Zapisnikar razgovora ni dobesedno registriral, marveč je po svoji oceni zapisoval samo dele posameznih izjav. Zaradi tega je objavljeni razgovor mestoma nepopoln, zato je smisel sem in tja popačen ali celo netočen. Zato menim, da bi moralo uredništvo pred objavo tako registriranega razgovora prezentirati vsakemu diskutantu v cenzuro točnost za objavo pripravljene reprodukcije izjav.

2. Ne spuščam se v odnos uredništva do pozitivnih predpisov, ki urejajo pri nas akademske naslove. Menim pa, da je nemoralno, da si uredništvo lasti po svoji oceni pravico, komu bo priznalo akademski naslov, komu pa ga bo odreklo. Od 10 diskutantov, ki so navedeni v podnaslovu tega članka, je pošteno prislužilo akademski naslov kar 8 diskutantov in ne samo 3, kot je to hote ali nehote prikazal citirani članek.

Drago Marolt

O objavi zapisnika sem se pogovarjal z najvidnejšimi strokovnimi delavci tovarne. Tudi v spremni besedi k objavi zapisnika je omenjeno, zakaj je bil ta akt objavljen. Ker je to administrativen akt, ga je bilo treba objaviti dobesedno. S tem je tudi že dan odgovor na vašo drugo točko o akademskih naslovih. Torej opuščanje atributov k imenom ne gre na rovaš uredništva, ki jih spoštuje, ampak je dobeseden in točen prepis iz zapisnika, torej del zapisnika, in ne podnaslov članka.

Zapisnik ni podpisan od zapisnikarja, ampak overovljen s štampiljko tovarne celuloze in podpisan po vodji kadrovske službe tega obrata. Nanj sem se tudi obrnil za pojasnilo k vašim pripombam. Rečeno je bilo, da ni bilo prej določeno, da bi na sestanku 14. oktobra 1968 pisali zapisnik. Zato ni napravljen po stenogramu, ampak na podlagi lastnih zapiskov. Dan je bil v pregled diskutantom v Medvodah, kopija pa poslana na Vevče, in da je bila najbolj natančno povzeta razprava tovariša Marolta.

Za objavo takega akta, opremljenega s štampiljko in podpisanega od zastopnika tovarne celuloze, se mi zdi, da uredništvo ni dolžno dati akt še enkrat v »cenzuro« diskutantom in ima lahko ves zapisnik zrel za objavo. Avtoriziranje razprav ali ugotavljanje verodostojnosti vsebine pa je dolžnost izstavitelja zapisnika, čeprav urednik sluti tendenco vsebine.

Odgovorni urednik

Naša stanovanjska enota

VEVČE, NOVEMBRA — Stanovanjska enota je bila ustanovljena leta 1965 in je resnično začela delovati po nekaj mučnih težavah precej kasneje. Bilo je mnogo sporov, mnenj in organizacijskih problemov, kako organizirati stanovanjsko gospodarjenje na Vevčah. Takoj po izidu zakona o stanovanjskih podjetjih in enotah smo se vključili v moščansko stanovanjsko podjetje, pozneje pa smo le ugotovili, da smo teritorialno toliko odmaknjeni od mesta in da mora ostati tudi upravljanje hiš in stanovanj poleg novogradnje kot instrument kadrovske politike tovarne.

Delovanje stanovanjske enote usmerjajo po eni strani zvezni predpisi o stanovanjskih podjetjih in odloki mestnega sveta, po drugi strani pa svet stanovanjske enote ter skupščina stanovanjske enote, v določeni meri pa tudi sklepi organov samoupravljanja tovarne. Način poslovanja, zlasti višina najemnin in namenska uporaba teh najemnin sta trdno določena s predpisi. Zato so odveč pritožbe o previsokih najemninah ali neupravičenosti te ali one dajatve. Stanovanjska enota v tem oziru posluje strogo po predpisih. Vprašanje pa je, kako te najemnine stanovanjska enota uporablja, to je, kako uporablja sredstva za tekoče vzdrževanje, sredstva za upravno poslovanje, sredstva za investicijsko vdrževanje in amortizacijo. Glavni činitelj, ki odloča o načinu porabe, je vsekakor 10-članski stanovanjski svet enote, medtem ko ima glede amortizacije pomembno besedo tudi ustanovitelj, tj. delavski svet tovarne. Glede upravljanja ima naša enota neko posebnost. Upravo, iz katere se v stanovanjskih podjetjih pretežno formira svet, predstavlja pri nas praktično le en uslužbenec, zato so v večini zastopani v svetu enote predstavniki stanovalcev in tovarne, ki so seveda istočasno stanovalci. Torej pri nas nikakor ni mogoče reči, da bi mogel svet sprejemati sklepe, ki niso v interesu stanovalcev. Lahko pride le do pretiranih zahtev o vzdrževanju in izboljševanju stanovanj. Stanovanjska enota upravlja 25 stanovanjskih hiš, med katerimi so pretežno stare. Med njimi je tudi nekaj takih, ki so po zazidalnem načrtu predvidene za rušenje ter je o nekaterih že sklepal delavski svet, da se jih zaradi dotrajanosti postopoma ruši, kot na primer hiši št. 45 in 49. Svet stanovanjske enote je v preteklem letu sklepal o tem, da se hišnim svetom prepušča sredstva za tekoče vzdrževanju, kolikor je največ možno, oziroma od interesa stanovalcev, medtem ko je za investicijsko vzdrževanje izdelal celoletni načrt, ki ga že izvaja.

Prav gotovo je v stanovanjskem gospodarjenju najbolj občutljiv instrument in ga stanovalci najbolj občutijo — investicijsko vzdrževanje. To so finančna sredstva, s katerimi vzdržujemo stanovanja v najboljšem možnem stanju in če se da, stanovanja celo izboljšujejo. Pri uporabi teh sredstev je tudi največ nesporazumov, ki hočejo vse svoje težave čimprej realizirati. Tolmačenje, da bo s stalnim dotokom sredstev iz najemnin možno v doglednem času vse urediti, je največkrat popolnoma zaman, ker hoče večina rešitev ta hip in brez odloga. Stanovanjska enota se mora tudi pri investicijskem vzdrževanju držati določenih predpisov, s katerimi je obraba posameznih delov stanovanja predpisana z roki, ki pa seveda niso tako kratki kot bi to nekateri želeli, zlasti ne tisti, ki do svojega stanovanja nimajo najboljšega odnosa. Predpisi namreč velevajo, da se posamezni deli stanovanja, ki dotrajajo pred določenim rokom, vzdržujejo v breme stanovalca.

Zaradi tega je izredno pomembno, da se vsakoletni program investicijskega vzdrževanja natančno prouči in precizno izdela.

Kako je z letošnjim načrtom investicijskega vzdrževanja, katera dela so zajeta in koliko je bilo opravljenih?

Stan. hiša	Opis popravil po vrstnem redu nujnosti	Planirana sredstva v N din	
Vevče 33.	Pleskanje strešnih žlebov		opravljeno
	Zamenjava dotrajanih podov v stanovanju Franca Kožuha	3.936,71	opravljeno
Vevče 35.	Pleskanje strešnih žlebov in popravilo odtočnega žleba. V skupnem stranišču vgraditi vodovodno cev v podomet in namestitev ventila pri WC rezervoarju. Napeljava vodovoda v stanovanje Perčič — Rus	8.232,65	opravljeno
Vevče 37. 38 in 39.	Zamenjava vrat skupnega balkona stopnišča 37 in 39		opravljeno
	Pleskanje kompletnih oken in vrat na fasadi in balkonskih ograj		—
	Pleskanje strešnih žlebov, dimniških in srešnih obrob. Plača hišnice	39.523,51	opravljeno
Vevče 40.	Pleskanje kompletnih oken in vrat v fasadi in lesenih rolet	7.214,01	—
Vevče 41.	Pleskanje strešnih žlebov, strešnih obrob in pločevinaste strehe	1.185,77	opravljeno
Vevče 42.	Pleskanje strešnih žlebov, strešnih obrob in pločevinaste strehe nad balkoni .	3.387,19	opravljeno
Vevče 43.	Popravilo in pleskanje strešnih žlebov, strešne obrobe in pločevinaste strehe nad balkoni	6.500,45	opravljeno
Vevče 45.	Pleskanje strešnih žlebov in strešne pločevinaste obrobe. Pleskanje kompletnih oken v fasadi in vhodnih vrat	5.905,18	—
Vevče 48.	Zamenjava kompletnih oken v pralnici in okenskega okvira na stopnišču . . .		—
	Zamenjava podov v kuhinji stanovanj Ane Jeriha in Valentina Jermana . . .	8.459,67	opravljeno
Vevče 49.	Popravilo oken v fasadi	1.831,59	—
Vevče 50.	Zamenjava strešnih žlebov		opravljeno
	Zamenjava dveh okenskih kril na stopnišču	5.752,99	—
Vevče 52.	Zamenjava strešnega žleba na drvarnicah		opravljeno
	Pleskanje drugih strešnih žlebov na hiši	4.339,59	—
Vevče 53.	Obnova strešne kritine		—
	Pleskanje strešnih žlebov in strešne pločevinaste obrobe	5.675,06	—
Vevče 54	Zamenjava kompletnih oken v pralnici in stopnišču		—
	Zamenjava in pleskanje strešnih žlebov	1.707,68	—
Vevče 59.	Obnovitev drvarnice na dvorišču . . .	2.994,40	opravljeno
Vevče 119.	Obnova strešne kritine		—
	Zamenjava (delna) strešnih žlebov in strešnih obrob		opravljeno
	Zamenjava lesenega poda — Kramar . .	4.317,20	opravljeno
Vevče 127.	Pleskanje oken na stopnišču (komplet), pleskanje oken v fasadi stanovanja Martelanca		opravljeno
	Pleskanje in popravilo strešnih žlebov .	6.128,55	—
Zadvor 2.	Pleskanje strešnih žlebov in strešne pločevinaste obrobe		—
	Čiščenje in pregled hišne kanalizacije .	5.396,81	—
Studenec 2.	Pleskanje oken v fasadi (en del gradu). Zamenjava podov v kuhinji Palme — Markošek. Zamenjava elementov v stanovanjih 3 kom. peči v kopalnici . . .		opravljeno
	Zamenjava vodovodne pipe in armature v stanovanjih Palme, Miklavž, Lubej, peči v stanovanjih Markošek, Miklavž, Kladušan + baterija. Zamenjava pregibnih vodovodnih pip + peč v stanovanju Škrlj — Stiasny		—
	Zamenjava WC rezervoarja in WC školjke v stanovanju Lubej	19.919,13	opravljeno
Fužine 17.	Obnova treh lesenih drvarnic na dvorišču, ki so dotrajale	—	opravljeno
Fužine 18.	Pleskanje kompletnih oken in vrat v fasadi	—	—
Fužine 20.	Popravilo oken, polknic in pleskanje kompletnih oken v fasadi	21,06	—
	Skupaj planirana sredstva	142.422,20	

Kot je razvidno iz zgornjega prikaza, je bilo marsikaj že opravljenega in dokaj zgovorno priča, da je aktivnost stanovanjske enote kar dobra in da lahko pričakujemo v prihodnjih letih še večje uspehe. Kar je pa še posebej pomembno: stanovanjska enota ne potrebuje pomoči zunanjih organizatorjev in ne čutimo nobene potrebe, da bi v načinu dela kaj spreminjali ali prepuščali izvajanje stanovanjske politike komurkoli izven Vevč. Z novimi pridobitvami na Vevčah: trgovino, stanovanjskimi bloki, kanalizacijo, dobivajo Vevče vse bolj videz urejenega kraja, čeprav manjka še marsikaj. Moramo pa pri tem ugotoviti, da se dogajajo tudi na Vevčah divje gradnje, razna nasilna vseljevanja, da prihaja tudi do neupravičenih zahtev do stanovanjske enote, tako da se bomo morali najbrž na delavskem svetu pogovoriti o tem, da se na Vevčah uvede več reda in več spoštovanja sklepov krajevne skupnosti in delavskega sveta, če ne bomo bitko za to, da bo naše naselje vzorno, izgubili.

N. T.

Sektorske gasilske vaje v Medvodah

MEDVODE, NOVEMBRA — Po programu napravijo gasilci v jesenskem obdobju več skupnih vaj na področju Medvod. Te vaje obsegajo tako industrijske, kakor tudi terenske primere. Skoraj v vsakem primeru je organizator in nosilec glavne naloge eno izmed terenskih ali industrijskih društev. V večini primerov terenskih skupnih vaj pride do izraza aktivnost sektorskega operativnega vodstva.

Upam si trditi, da so prvotne osnove teh skupnih gasilskih vaj bazirale na dveh osnovnih smereh, terenske in industrijske. Prav zadnje vaje pa so pokazale, da bi bila takšna razcepitev nepravilna in morda celo škodljiva. Za skupne vaje so se dogovorili na sestankih operative medvoškega sektorja. Od tu naprej so bila posamezna društva v grobem zadolžena, kakšne posebne vaje naj se izvedejo in kaj naj v principu obsega taktična vaja. V tem smislu so najprej in zelo aktivno pričeli širiti povezavo in sodelovanje gasilci tovarne »Color«. Pri vajah, ki so jih organizirali, so poleg taktične vaje izvedli še vaje v gašenju s kemičnimi sredstvi. Podobno skupno vajo so organizirali gasilci tovarne »Tesnilka«. Ta vaja ni bila napovedana in je bila sklicana z alarmnimi sirenami. Verjetno bi bil efekt boljši, če bi bila informiranost dosledno izvedena in ne samo enostransko. Pri tej nenapovedani vaji nihče ni hotel ali smel povedati kaj gori in kakšno pomoč potrebujejo, tudi postaja LM Medvode ne.

V letošnji jeseni pa je bila najprej izvedena, precej časa obljubljana, skupna vaja v tovarni celuloze. Imela je dva namena. Prikazati uporabo izoliranih dihalnih aparatov in aparata za izvajanje umetnega dihanja ter reševanje po vrveh. Vse to so prikazali gasilci tovarne celuloze pred ostalimi šestimi desetinami. Po tem delu je bila skupna taktična vaja s predpostavko, da je požar nastal v pripravi lesa in se nato razširil še v kuharijo. Osnovni namen tega drugega dela je bil v tem, da se gasilci drugih enot, vsaj v grobih zasnovah, seznanijo z razmerami v tovarni. Kljub temu, da je vaja potekala dokaj dobro, približno po predvidenem načrtu, se je dogodila manjša nesreča. Vnel se je gasilski avtomobil ene od sodelujočih enot na cesti med skladovnicami celuloznega lesa in žamanja. K sreči je bila zadeva hitro urejena in brez bistvene škode. Mnenja sem, da bi bilo, vsaj za našo tovarno, potrebnih še precej takih vaj. Prav tako pa smatram, da se ob zaključku vaj ne prične z raznimi, morda nesmiselnimi primerjavami in pa dokaj ostrimi grajami in debatami. Vsekako bi bilo potrebno po takih skupnih vajah sklicati štab operative sektorja in s komandirji enot podrobno analizirati slabe pa tudi dobre strani vaje. Do danes namreč še ni bilo v bistvu načeto vprašanje gasilskih avtomobilov tovarn, ker se ta pomanjkljivost čedalje bolj odraža ne samo na vajah, temveč še bolj pri požarih in podobnih elementarnih nesrečah.

Na sektorski vaji v tovarni se je poleg taktične vaje prikazalo tudi reševanje ponesrečenca z vrvjo, delo z dihalnimi izolirnimi aparati in pullmotorjem — (V. B.)

Terenska verižna vaja je bila organizirana v naselju Vaše. Prav ta je pokazala, da smo sposobni izpeljati verižno vajo tudi na tolikšno razdaljo. Drugo pa je vprašanje časa dovoda vode. Posebno je občutna različnost prenosnih motornih brizgaln in pa neuvežbanost strojnikov, kakor tudi ostalih gasilcev. Spornost uporabe trojakov pri priključku na naslednje prenosne motorne brizgalne je bila vsaj za tlačne cevi praktično dokazana. Tudi pri tej vaji smo lepo opazili, kako nefunkcionalni so tovorni avtomobili za industrijske gasilske enote. Opazno je bilo organizacijsko-operatino sodelovanje med operativnim vodstvom GD Preska —Medvode in operativnim vodstvom sektorja Medvode.

Pri obeh vajah so bili prisotni zastopniki občinske gasilske zveze Ljubljana—Šiška.

Operativno vodstvo sektorja Medvode je skupno z vodstvom sektorja Škofja Loka organiziralo dvojno verižno vajo od reke Sore do naselja Draga. Tudi ta je vsaj v eni liniji popolnoma uspela. V drugi napajalni liniji pa je nastal manjši zastoj zaradi ene izostale enote in naknadne preusmeritve. Ta vaja je poleg ostalega pokazala, kakšen bistven in moralen efekt ima po eni strani vaška samostojnost, ko so gasili iz hidranta z eno cevjo in na drugi strani gasilska avtocisterna, katera lahko začne takoj po prihodu na požarišče z gašenjem.

Vse te skupne vaje so pokazale, da se enote kljub skicam ne znajdejo takoj na požarišču, najsi bo to zaradi pomanjkljivih skic ali pa neznanja orientacije po skicah. Zato bi bilo nujno, da pri vajah in seveda pri požarih, domači poveljnik dodeli vsaki tuji gasilski enoti po enega gasilca, ki naj jih vodi. Ker pa je pri vajah in pa seveda pri požarih gasilcev vedno premalo, naj bi pri tem delu sodelovali ostali delavci v tovarni ali prebivalci naselij.

V septembru letos je bila izvedena sektorska gasilska vaja v tovarni celuloze v Medvodah. Na sliki je del članov naše gasilske enote, ki so sodelovali pri reševanju in gašenju. (V. B.)

Vse skupne vaje, posebno pa medsektorska, zaslužijo vso pozornost in bi bilo potrebno prizadevnost glede praktičnih vaj vsestransko podpreti in jih večkrat organizirati na raznih krajih.

V. A. B.

Na sektorski gasilski vaji v tovarni celuloze v Medvodah so poleg domačih gasilcev sodelovali še gasilci GD Preska — Medvode, GD Sora, IGD »Tesnilka«, IGD »Color« in IGD Tekstilne tovarne. Skupno je na vaji sodelovalo 78 gasilcev in približno 35 opazovalcev iz občinske gasilske zveze, uprav tovarn in terenskih organizacij. (V. B.)

Kako celulozarji spoznavamo domovino

(Nadaljevanje z 2 strani)

pen. Na položaj v Novo Gorico smo prispeli brez zamude. Tam smo se priključili največji manifestaciji za mir in socializem, kar smo jih do takrat pomnili. Iz stoterih grl je zadonela pesem:

Žive naj vsi narodi,
ki hrepene dočakat dan,
da koder sonce...

Na proslavi je govoril tov. Kardelj. Nato pa smo govorili vsi. Veselje si bral na vseh obrazih. Gorenjci so se objemali z Dolenjci (ali bolje z Dolenjkami), Korošci so se veselili z Benečijci — to je bilo lepo doživetje Slovencev in mnogih zamejcev. Odhod se je malo zavlekel. Da pa tistim, ki so prišli na avtobus pravočasno, ne bi bilo preveč dolgočasno, je intendatura pričela deliti »hrano« (mrzli obrok, kot pri vojakih). Tovarišev Jake in Ivana z ženo pa še vedno ni bilo. Vodja pota je dal komando za odhod s počasno vožnjo, da bi zamudnike lahko še opazili — težko so se ločevali od vojnih tovarišev, ki sedaj žive v Novi Gorici. Res smo jih srečali, vsem v zadovoljstvo. Razpoloženje je bilo takoj boljše (podobno kot pri partizanih, ko se je enota po borbi zopet zbrala in ni bilo izgub). Tovariš Jaka je pričel prepevati pesmi, ki so priljubljene še iz partizanskih borb in doživetij. Z njim smo zapeli vsi. Jake še nismo slišali tako žametno peti. Da razpoloženje ne bi usahnilo, smo se zmenili za postanek v Ajdovščini, zaradi stare resnice o prazni vreči, ki ne stoji pokonci. Tu so nas postregli s porcijo okusnih pamžev (vampov). Pri odhodu pa bi skoraj izgubili tovariša Grego in Marijo. Nabrušeni jeziki so že podvomili, kako da sta se ločila od druščine? Puta je v Novi Gorici »prevzel« nekaj zamudnikov iz drugih skupin (enot) in je tako pri odhodu iz Ajdovščine preštel itak več oseb, kot jih je imel po spisku. Pa se je nazadnje kljub zablodam dobro izteklo. Avtobus je počakal, tovariša Grega in Marija pa sta se nam zopet pridružila še kar dobre volje. Prepevali smo, Tone in Niko pa sta klatila šale in zbadljivke. Ta dan je bil pravi mozaik dogodkov — predvsem pa je bila nepozabna manifestacija za mir in svobodo narodov. Vrnili smo se v Medvode kot majčkena desetina armade iz Nove Gorice, armade ljudi, ki je tokrat s svojo dobro voljo zopet zmagala.

Kako pa je bilo v Logarski dolini?

Odpeljali smo se izpred tovarne v Goričanah v smer Ljubljana —Celje. V avtobusu je vsakdo dobil šilce grenkega in tako smo prispeli na Trojane, kjer je bil kratek postanek. Krofov nismo utegnili počakati, čeprav so dišali in silili v nos iz kuhinje. Nadaljevali smo vožnjo skozi hmeljarski center Žalec do Velenja. Tu je megla že dovoljevala večji horizont. S počasno vožnjo po Velenju smo občudovali lepo urejeno mesto z modernimi stavbami, lepimi parki in asfaltiranimi potmi. Na velenjskem jezeru sta nas pozdravila dva korajžna laboda. Žal v restavraciji ob jezeru niso imeli pohvalnih cen. Naprej smo potovali skozi Šoštanj, Mozirje in v Ljubnem zopet napravili kratek postanek. Občudovali smo dolino ob Savinji, ki je zaradi prijetnih naselij in v jesenskih barvah nepopisno bogata na lepoti. Za izletniško razpoloženje je poskrbela še domača harmonika, po kateri je kar pridno tipal France iz Ločnice. Savinjska dolina se proti severu vse bolj zožuje. Po vožnji skozi Solčavo smo kmalu prispeli k vhodu v Logarsko dolino. Pokazal se nam je edinstven motiv — na travniku krave, malo bolj zadaj kmečka domačija in za okvir pa Kamniške planine. Za vsem tem pa poigravanje sončnih žarkov s tisočerimi barvami v naravi.

V planinskem domu v Logarski dolini so nas postregli z izdatnim in okusnim kosilom. Potem pa naprej po gladki cesti do podnožja slapa Rinke. Mnogi, med njimi tudi nekaj nežnega spola z bolj urnimi nogami, smo pohiteli do izvira Savinje in dalje na Okrešelj. Druga tovarišija pa je pokramljala pri bifeju pod Rinko. Občudovali so obsijane vrhove ob Brani na južni strani in na severu Mrzlo goro. Logarsko dolino je bilo vredno pogledati. Prevzeti od vsega, kar smo videli, smo na povratku prepevali domače pesmi in tudi nekaj šaljivcev se je oglašalo. Vračali smo se skozi Gornji grad in čez Černivec. Škoda, da je deževje pokvarilo cesto na vzhodni strani prelaza. Brez spretnosti in dobre volje šoferja prevoz tukaj ne bi bil mogoč. Pred gostilno v Črni smo postavili raženj. Nekateri smo porabili mnogo sape, da smo napravili dovolj žerjavice, potem pa je šlo kot po maslu. V Črni se je takrat že stemnilo. Še sreča, da nam je prijazna gostilničarka prižgala zunaj svetilko, sicer bi bilo joj, če čevapčiči ne bi bili prav pečeni. Bili smo kot ena družina.

HODILI PO ZEMLJI SMO NAŠI IN PILI NJE PRELESTI!

G. J.

Vsako soboto

PROLETARCI VSEH DEŽEL, ZDRUŽITE SE!

DE

DELAVSKA ENOTNOST

BERITE

NAROČAJTE

Občni zbor papirniškega pihalnega orkestra je bil uspešen

VEVČE, NOVEMBRA — Proti koncu prejšnjega meseca so člani papirniškega pihalnega orkestra polagali obračun za preteklo sezono. Napravili pa so tudi načrt za bodoče godbeno leto.

Po običajnih potrebnih formalnostih so poročali posamezni odborniki, ki so osvetlili lastno delo in delo orkestra nasploh. Veliko število kvalitetnih nastopov, med katerimi so bili posebno evidentni štirje samostojni koncerti doma in dva v inozemstvu (Češka, Slovenska Benečija), so znak, da je amaterski posluh vevških godbenikov še vedno, ali pa vedno bolj sposoben in prizadeven. To je poudaril v svojem poročilu predsednik godbe tov. Nace Zajec, čeprav je analiziral tudi napake glede discipline nekaterih članov in glede pridobivanja novih članov oziroma pomlajevanja orkestra. Vse to seveda z namenom še izboljšati kvaliteto in strukturo orkestra. Za prihodnje leto je napovedal večjo aktivnost v prirejanju promenadnih koncertov, običajne prireditve doma ob različnih državnih praznikih in slovesnostih, pa tudi eno gostovanje pri papirniški godbi v Gradkornu v Avstriji, kar je postalo že tradicionalno.

Dirigent tov. Franc Grebenšek je v svojem poročilu obravnaval le strokovno delo orkestra. Želel je še več resnosti in prizadevnosti, vendar pa je, ob primerjavi z drugimi amaterskimi skupinami te vrste, pohvalil kvaliteto Vevčanov, za kar pričajo tudi nekatera priznanja strokovnjakov, kakor tudi rezultati ob tekmovanjih amaterskih godb.

Statistik je poročal o številu nastopov, o udeležbi na nastopih in vajah. Nekaj članov orkestra je, ki niso skoraj nikoli manjkali, nekaj je pa tudi takih, ki so dosegli komaj 50 % udeležbo.

Po blagajniškem poročilu in volitvah novega odbora se je razvila tudi živahna razprava, kjer je sodelovala skoraj polovica članov. Nekaj lepih misli je povedala tudi predsednica Sveta za kulturo in prosveto pri občini Ljubljana-Moste-Polje tovarišica Mira Svetinova.

Pohvalila je delo vevške godbe kot enega najaktivnejših amaterskih kolektivov za kulturno-prosvetno delovanje občine. Ob tej pohvali pa se godba ne sme uspavati, ampak svoje delo še pospešiti. To je zlasti važno takrat, ko godba prekorači naše meje in ne nastopa več kot amaterska skupina manjšega kraja, ampak se inozemcem predstavi kot kulturna skupina Slovencev oziroma Jugoslovanov. Priporočala je tudi pomladitev okrestra iz vrst gojencev glasbene šole, ali pa z lastnim poučevanjem mladih v orkestru.

Občni zbor se je ob zaključku še zahvalil za razumevanje pri pristojnih organih občine in za razumevanje kolektiva Papirnice Vevče za moralno in materialno pomoč, ki bo nujna tudi v bodoče.

Za zaključek sta dobila priznanje za dolgoletno delo še dva člana, ki pri orkestru sodelujeta že nad 40 let. To sta tovariša Nande Cemažar in Srečko Rešek. Tudi s tega mesta jima iskreno čestitamo.

S. R.

Predsednikovo poročilo na občnem zboru PPO

Iz društva Ljudske tehnike

VEVČE, NOVEMBRA — Društvo Ljudske tehnike predstavlja najmočnejšo specializirano organizacijo, delujočo v mladinski organizaciji našega podjetja. Število članov se od dne do dne še povečuje, da dobiva prostor, v katerem se dejavnost društva odvija, vse bolj zanimivo sliko. Res je, da je bilo do sedaj že nekaj prenovljenega, vseeno pa se nam vsiljuje občutek, da je tempo razvoja društva še vedno prepočasen. Vzrok temu je predvsem pomanjkanje sredstev, s pomočjo katerih bi se dalo prostore tako spremeniti, da bi vsakemu obiskovalcu vzbudili željo po sodelovanju ter po pridobivanju znanja s področja elektronike ter fotokina tehnike. Sredstev pa nikakor ne moremo dobiti niti toliko, da bi si ustrezno opremili učilnico, kjer potekajo tečaji. Pri tem pa se ne zavedamo, da sredstva, ki jih društvo prejme kot pomoč, ostanejo v obliki učnih rekvizitov dolgo časa v društvu in so tudi povsem koristno vložena.

Kljub temu smo skoraj v celoti realizirali program za letošnje leto. Uspela nam je organizacija razstav, uspela nam je zgraditev nove kratkovalovne radijske oddajne postaje, prek katere radioamaterji že uspešno iščejo svoje kolege iz daljnih dežel. Naj omenim, da je bila z odličnim raportom vzpostavljena zveza z Filipinskimi otoki (15.000 km). In še to, na prvi poziv novega radijskega oddajnika se je oglasil češkoslovaški radioamater z obvestilom, da je kvaliteta našega oddajnika odlična. Ta uspeh nam je vlil novega poguma in voljo predvsem zato, ker se zavedamo, da smo radijsko postajo gradili papirničarji oziroma člani posadk papirnih strojev, brez pomoči strokovnjakov s področja radiotehnike. S tem smo dokazali, da se lahko z vztrajnim izpopolnjevanjem in z željo po znanju marsikaj naredi. Naša največja želja pa je, da bi nam uspelo zgraditi aparaturo, ki bi jo lahko uspešno uporabili pri izdelavi papirja. Skoraj trdno smo prepričani, da nam bo to uspelo, to pa zato, ker je naš strojni park, predvsem drugi papirni stroj, skoraj brez vsakih tehničnih pripomočkov. Ako bomo našli dovolj razumevanja pri samoupravnih organih ter naši sindikalni podružnici, bo naš naslednji uspeh aparatura za papirniške namene. Doseči pa moramo to, da se bo v naše vrste vključilo čimveč tehničnega kadra iz našega podjetja, ki bo pripravljen žrtvovati kakšno prosto urico v prid podjetja. Verjetno je še dosti takih, ki so mnenja, da društvo Ljudske tehnike v podjetju v nobenem primeru ne more biti koristno, ampak da je samo porabnik sredstev. Tako mišljenje je povsem zgrešeno. Društvo Ljudske tehnike je treba spraviti do takega razvoja, da bodo v njegov krog delovanja vključeni vsi strokovnjaki podjetja in da bodo delavnice društva opremljene z instrumenti, ki so prepotrebni za razne poskuse s področja merilne tehnike. Potem bi društvo šele dobilo pravi pomen. Iz izkušenj nam je znano, da ljudje, predvsem mladi, želijo sodelovati in delati, toda sredstva, s katerimi imajo opraviti, morajo biti sodobna. Res je, da take stvari stanejo. V nobenem primeru pa niso nekoristno vložene, posebno še pri nas v podjetju, kjer bi se toliko stvari še dalo izboljšati ali dodati. Vse preveč pričakujemo dragih rešitev od drugod, čeprav bi jih lahko našli doma sami z le malo več sodelovanja med strokovnjaki ter žrtvovanja prostega časa.

Organizirali smo tudi sodelovanje s štabom civilne zaščite in sestavili program vseljudske obrambe, ki zajema tudi našo dejavnost. V ta namen smo sestavili tri po petčlanske ekipe za zvezo, ki jih moramo čimbolj izuriti za delo na radijskih postajah, da bi v primeru elementarnih nesreč ali v drugih primerih sistem delovanja čim uspešneje deloval.

Naša bodoča naloga je, pospešiti sistem izobraževanja članov in vključevanje članov, predvsem mladine, jih pridobiti za koristno delo in jih tako odtegniti cesti in gostilni. Zadane naloge bomo izpolnili le s krepko voljo in če nam bo dopuščal materialni položaj društva.

Vabimo k sodelovanju, prosimo pa za razumevanje in pomoč!

Ž. J.

Začetek tečaja za radioamaterje — ženska ekipa

Nekateri naši mladinci, člani radio in foto kluba

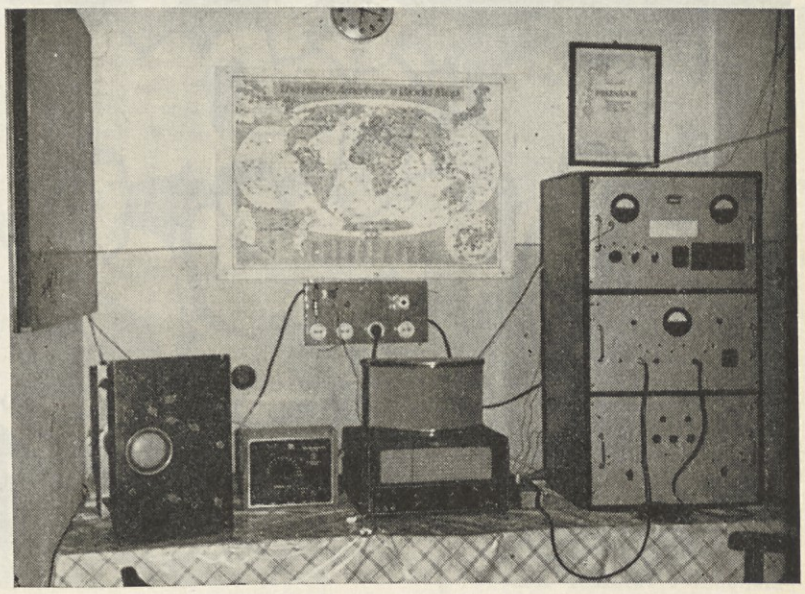

Radio oddajna in sprejemna postaja v radio klubu

Tekmovalci so se umaknili v telovadnice

VEVČE, NOVEMBRA — Plavalcem sta hladno jesensko vreme in bližajoča se zima preprečila treninge in tekmovanje v vodi na prostem. Zimskega plavalnega bazena na žalost ni. Da pa bi se kondicija mladih športnikov plavalnega kluba Slavija-Ilirija ohranila, če že ne večala, so se umaknili v zatišje telovadnice. Tam jih v večernih urah srečujemo vsak ponedeljek in četrtek. Ko so storili svoje poklicne ali šolske dolžnosti, se prijetno kramljajoč — teme so različne: šport, film, privatne zadevice — zbirajo, da bi z gimnastiko nadomestili tisto, kar jim ne more dati voda v zimskem času.

Tako trenerji, kakor tudi plavalci sami, se zavedajo prednosti in koristnosti gimnastike kot dopolnilnega dela plavalnega športa. Načrtna vzgoja v telovadnici nima namena vzgojiti gimnastičarjev, ampak prispevati k vsestranskemu telesnemu razvoju plavalcev.

Kratek pregled v telovadnici TŠ v Vegovi ulici (na Vevčah in okolici je namreč ni) je nudil prijetno sliko: telovadnica je bila skoraj prepolna. Plavalci v telovadnih dresih so bili razdeljeni v posamezne grupe. Eni so delali z orodjem, drugi brez, tretji so plezali po drogovih, spet drugi so preskakovali čez kozo ali gred. Zanimive in zahtevne so bile gimnastične vaje v parterju ali ob lestvah. Krepili so noge ali roke, vežbali trebušne mišice in drugo telo. Povsod mladost, povsod gibčnost in sproščenost, vmes pa precejšnja porcija dobre volje za poživitev duha. Strokovne izkušnje trenerja pa so koordinirale delo posameznih grup in povezovale smotrnost gimnastičnih vaj, vse z namenom krepiti plavalčevo telo, njegovo gibčnost in vzdržljivost, da bi naslednjo plavalno sezono bili rezultati posameznikov spet za nekaj sekund boljši, uvrstitev kluba pa pri tekmovanjih za stopnjo višja.

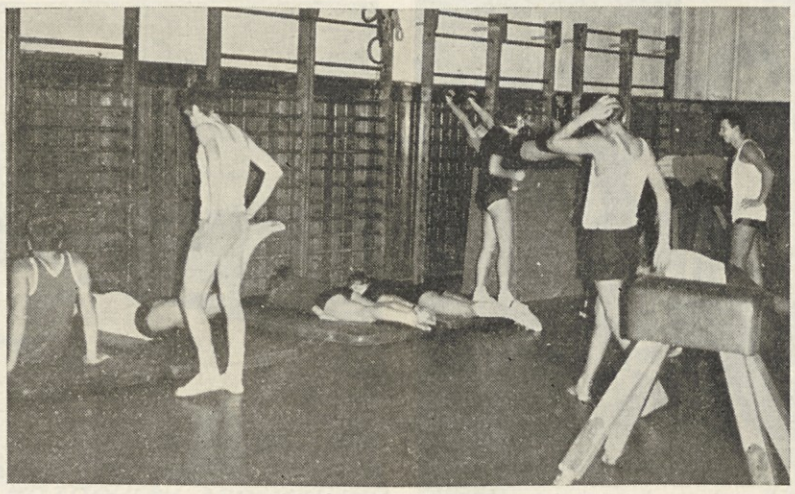

Plavalci in plavalke v telovadnici

Start v zvezni ligi – odličen!

SLAVIJA NA JESENICAH PREMAGALA KRANJSKO GORO S 5 : 3

Tudi največji optimisti niso pričakovali takšnega presenečenja ob otvoritveni tekmi na Jesenicah. Novi ligaš »Slavija« je sredi hokejskega središča Jugoslavije premagala Kranjsko goro, ki že leta sodi v vrh jugoslovanskega hokeja. Igra in pa končni rezultat sta udarila kot strela z jasnega. Presenečeni so bili vsi: igralci Kranjske gore, funkcionarji in gledalci, ki na Jesenicah niso navajeni na poraze. Nasprotno pa je v taboru Slavije vladalo nepopisno veselje. Kronana so bila njihova prizadevanja in kar je najvažnejše — osvojeni dve točki sta »zlata vredni« v borbi za obstanek v zvezni ligi, ki kaže, da bo letos zelo dramatična.

Ekipi sta nastopili v tehle postavah:

HK Kranjska gora: Makuc, Jan M., Robič, Vidmar, Šebjanič D., Endlihar, Razinger, Škrjanc, Pipan, Zbontar F., Poljanšek, Pirih, Čemažar, Šebjanič J., Sotlar, Sušnik;

HK Slavija: Lomovšek F., Cerar, Gruden, Bergman, Bricelj, Milavec, Repina, Vadnjal, Seme, Lešnjak, Kralj, Kvartuh S., Modic, Boškovič, Lomovšek V., Lovše, Poljanec.

Strelci so bili: 12. min. Čemažar 1:0, 13. min. Seme 1:1, 15. min. Kvartuh S. 1:2, 19. min. Lešnjak 1:3, 34. min. Seme 1:4, 44. min. Kvartuh S. 1:5, 44. min. Šebjanič 2:5, 55. min. Jan 3:5.

Sodnika Krisch iz Ljubljane in Grgec iz Zagreba sta precej grešila.

Kazni: Kranjska gora 16 min., Slavija 10 min.

Že začetek tekme je pokazal, da so se igralci in funkcionarji Kranjske gore ušteli v svojih predvidevanjih. Slavija je bila enakovreden nasprotnik in vse bolj diktirala tempo. Na prvi gol je bilo treba čakati celih 12 min., ko je Čemažar zaradi majhne nepazljivosti obrambe povedel z 1:0. Komaj so igralci krenili s sredine, je Lešnjak lepo prodrl po krilu, podal Semetu in že je bilo 1:1. Dve minuti pozneje je iz iste situacije Stane Kvartuh na podajo Vadnjala povedel z 1:2. Slavija se je po tem začetku še bolj zagrizla v igro, diktirala oster tempo, ki je navrgel še en zadetek. V 19. min. je Lešnjak sam prodrl in golman Makuc je nemočno gledal puck v mreži 1:3.

V odmoru se je tehnično vodstvo Slavije odločilo, da bo igralo samo z dvema napadoma. Začetek druge tretjine je pokazal, da se Kranjska gora še ni predala. Razburljive situacije so se vrstile kot na tekočem traku na obeh straneh. Najboljši igralec na ledeni ploskvi je bil golman Lomovšek, ki je branil izredno. V 34. min. je Seme v prodoru povedel z 1:4.

Zadnja tretjina je bila najbolj razburljiva. Obe ekipi sta imeli svoj cilj. Slavija je hotela obdržati priborjeno prednost in zmagati, Kranjska gora pa nadoknaditi zamujeno. Vsa razmišljanja je v 44. minuti zapečatil najmlajši na igrišču Stane Kvartuh, ki je na podajo Boškoviča »ustrelil« na 1:5. Katastrofa Kranjske gore je bila na vidiku. Igralci Slavije so se malo uspavali, pa tudi tempo je naredil svoje in do konca je bilo 3:5, zaradi dveh napak obrambe.

Za lepo zmago so zaslužni prav vsi igralci, saj so se borili od začetka do konca tekme in točno izpolnjevali naloge trenerja Repine in tehničnega vodje Bezlaja. Posebej pa je treba pohvaliti golmana Lomovška ter S. Kvartuha, Semeta in Lešnjaka.

SLAVIJA : MEDVEŠČAK 2 : 11
(0 : 2, 1 : 4, 1 : 5)

Takoj naslednjega dne se je v Ljubljani srečala z lanskim vicešampionom Medveščakom iz Zagreba. Tekmo si je ogledalo 700 gledalcev, ki so že pred tekmo nagradili igralce Slavije z aplavzom za njihovo prvo zmago v zvezni ligi.

Ekipa Slavije je nastopila v isti postavi kot proti Kranjski gori.

HK Medveščak: Žibret, Rataj, Sinanovič, Oštrič, Peceli, Renaud, Siladžin, Gojanovič, Oreščanin, Belinič, Sinovec, Zajec, Šupih, Kurtela, Jud.

Goli: 2. min. Sinovec 0:1, 20. min. Renaud 0:2, 22. min. Renaud 0:3, 27. min. Renaud 0:4, 31. min. Lešnjak 1:4, 32. min. Oreščanin 1:5, 40. min. Renaud 1:6, 43. min. Modic 2:6, 45. min. Kurtela 2:7, 46. min. Sinovec 2:8, 48. min. Gojanovič 2:9, 56. min. Oreščanin 2:10, 57. min. Renaud 2:11.

Sodnika: Gerc iz Beograda in Cesar iz Ljubljane.

Kazni: Slavija 10 min., Medveščak 4 min.

Sodnik je v prvih 9 minutah izključil kar tri igralce Slavije tako, da so nekaj časa igrali samo s tremi igralci. Tako so z enim igralcem manj že v drugi minuti dobili prvi gol. Medveščak je že mislil, da bo imel lahko delo, toda domačini so se izredno dobro znašli, lepo napadali in se izredno požrtvovalno branili. Tako niso dobili gola, ko so bili na ledu samo trije. V drugi tretjini so domačini pritisnili na vso moč in nekaj minut dobesedno oblegali nasprotnikove vrste. Ta prizadevanja so bila poplačana z lepim zadetkom Lešnjaka. Slavija je drugi dve tretjini igrala s tremi napadi. Tretji napad ni razočaral, saj je pomanjkljivo tehnično znanje nadomestil z izredno borbenostjo.

Domačini so tudi v tretji tretjini igrali s tako borbenostjo kot na začetku tekme. Zagrebčani so sicer uveljavljali svojo tehnično premoč, vendar je bila igra na oko enakovredna s tem, da so igralci Medveščaka izkoristili vsako priložnost za dosego gola.

Slavija je s svojo igro v prvih dveh kolih dokazala, da je bila njihova uvrstitev v zvezno ligo realna in da se bodo enakovredno borili z drugimi tekmeci.

J. P.

Učenci papirniške poklicne šole med prakso v tovarni

Kegljaški klub se je znova poživil

VEVČE, NOVEMBRA — Poletne mesece so tudi kegljači smatrali za počitnice, ali bolje rečeno, ta šport v zaprtih prostorih je za ta letni čas dokaj neprimeren. Ob nastopu jeseni in zime pa športniki te panoge radi primejo za kroglo. KK »Slavija«, kjer so včlanjeni skoraj sami papirničarji, tekmuje letos v »plavem razredu«. Ker kegljišča ni na območju Vevč, je klub gostoval na kegljišču Maksa Perca v Ljubljani. Ta športni objekt pa je precej zaseden in zaradi modernosti tudi precej drag. Zato so kegljači sklenili, da bodo spet trenirali na igrišču »Slovana« v Mostah. Že prvi treningi ob sredah od 16. do 19. ure so pokazali, da je dovolj interesentov, saj so se komaj zvrstili na stezi. Ta šport je primeren tudi za starejše, ki so druge panoge že opustili, vendar pa klub vabi k sodelovanju tudi mladino, ki od časa do časa nima drugega razvedrila. Radi bodo sprejeli v svoje vrste vsakogar, ki bo pripravljen barve kluba ali sindikata iz Vevč zastopati.

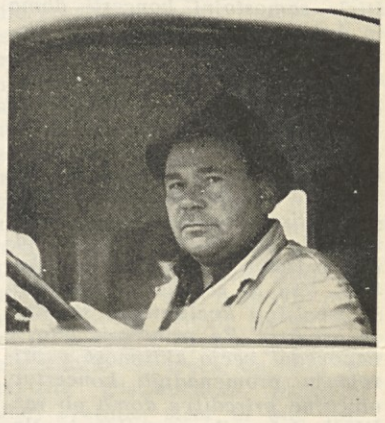

V kabini tovarniškega kamiona se počuti Jože Zajšek kakor doma

Zaključena I. faza izgradnje umetnega drsališča v Zalogu

VEVČE, NOVEMBRA — Konec oktobra je gradbeno podjetje »Gradis« zaključilo z gradnjo I. faze umetnega drsališča. Tam, kjer se je še pred nekaj meseci bohotil plevel in trava, stoji danes osnova modernega športnega objekta. Zgrajeni so bili temeljni zidovi, obodni zid, snežne jame, del kanalizacije, razdelilni kanal. Zemljišče je splanirano tako, da je do gradbišča možen dostop z avtomobili.

Za izgradnjo I. faze je bilo porabljeno 259.466.05 dinarjev. Za odkup zemljišča in stroške lokacijske dokumentacije pa 90.066,20 dinarjev. Skupno je bilo torej porabljenih 349.532,25 dinarjev.

Za naslednje leto je predvidena izgradnja II. faze, to se pravi, usposobitev drsališča za naravni led. To seveda ne bo lahka naloga, ker je potrebno, poleg betonske plošče, postaviti še bando, dokončati kanalizacijo, priključiti in napeljati elektriko in vodovod, postaviti zasilno garderobo in sanitarije, postaviti ograjo itd. Če bo to uresničeno, je odvisno od občinskega sklada za družbeni standard, predvsem pa od podjetij, ki prispevajo za ta sklad.

J. P.

Hladilnica v Zalogu bo dajala »mrzlo« energijo drsališču

Moštvo HK »Slavije« pred letošnjim tekmovanjem v zvezni ligi

Pogled na bodoče umetno drsališče v Zalogu. V ozadju MIZ (AE)

Barvna slepota - daltonizem

VEVČE, NOVEMBRA — Kadar govorimo o vidu, enem izmed glavnih čutil človeka, mislimo v glavnem le na to, kako vidimo. Razumljivo je, da je odličen vid zelo važen za vse poklice.

Pod pojmom »dober vid« ločimo več stvari, npr.:

1. Dober vid — centralni in periferni;
2. Dober plastičen, globinski vid. Kljub dobremu vidu številni ljudje ne gledajo plastično oziroma ne vidijo predmetov tridimenzionalno. Pomanjkanje takega vida je lahko usodno, kadar gledamo predmete, ki se premikajo z manjšo ali večjo hitrostjo.
3. Za številne poklice pa je izredno važen še barvni vid. Ni vseeno, če nekdo loči barve, ali če je, kakor pravimo, »barvno slep«. Zdravniški pregled na barvno slepoto ima danes vse večji pomen. Zato je pravilna izbira človeka, ki mora odločati o barvah in barvnih odtenkih, zelo važna. Danes so vsa svarilna znamenja v močnih raznovrstnih kontrastnih barvah: barve na semaforjih, raznobarvni električni kabli, signali na železnicah itd. V proizvodnji so zlasti v tekstilni industriji barve zelo pomembne. Znan je primer, da neka prodajalka ni imela uspeha pri prodaji. Pregled je pokazal barvno slepoto — videla je vse v sivem. Da ne govorimo o pleskarjih itd. Tudi v papirni industriji je zelo važen barvni vid, ko papirničar v barvni kuhinji meša barve, ki morajo točno ustrezati niansi, ki jo naroča kupec. Isto je z ljudmi na vodilnih mestih v proizvodnji papirja. ali tistih, ki so zaposleni v laboratorijih. Opazovali smo primer, da je bil naročen bel papir, katerega ton pa je odstopal od tona vzorca. Zato je važno, da papirničarja, ki vstopa v ta poklic, pregledamo ali je z njegovim barvnim vidom vse v redu. Popravljanje napak, ki so že narejene, je zelo težko. Dober pregled vida torej usmerja človeka v pravi poklic.

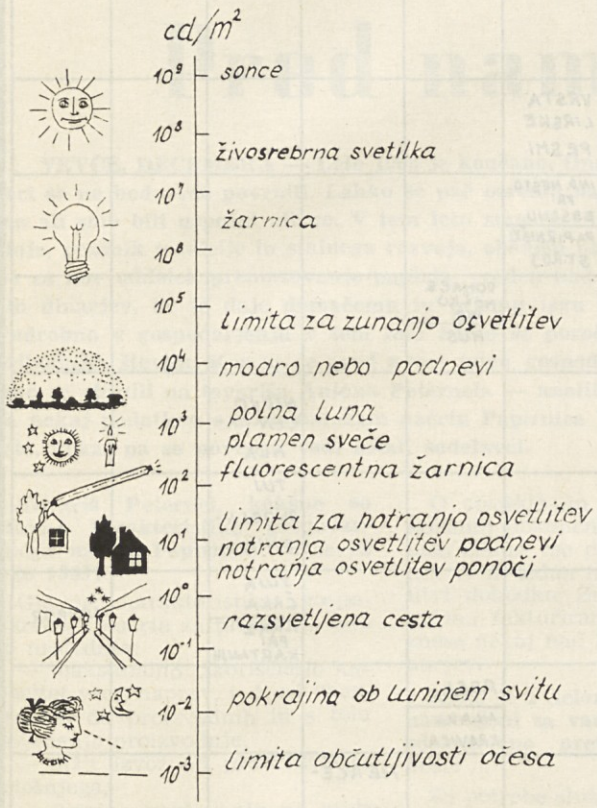

Nekaj primerov osvetljitve za lažje razumevanje (merjeno v decibelih-cd/m²)

Svetloba predstavlja elektromagnetno valovanje zelo velike hitrosti. Hitrost svetlobe v vakuumu znaša 300.000 km v sekundi. Valovne dolžine svetlobe v razponu 400 do 700 milimikronov ali 4000 do 7000 Ångströmov razdražijo čutne celice v ozadju očesa, ki ga imenujemo mrežnica. Človeško oko ne zazna valov, ki so večji od rdeče. Imenujemo jih infrardeče. Tudi ne zazna ultravijoličastih žarkov, tj. žarkov, ki so manjši, kot je dolžina vijoličaste barve. Ultravijoličasto barvo vidi človek le nekaj časa potem, ko mu operativno odstranimo očesno lečo zaradi bolezni.

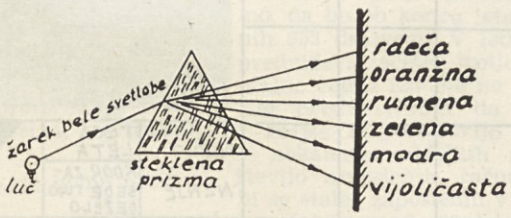

Razdelitev vidnih žarkov s prizmo

Barvni vid nastane po delovanju svetlobe na mrežnico. Tu je sloj *čepkov* in *paličic*. Svetloba izzove tu biokemične spremembe, ki se prenesejo najprej z vidnim živcem do vidnih centrov v možganih. V tem procesu sodelujejo: rodopsin, jodosin in porforin. Od prisotnosti rodopsina je odvisen tudi vid v mraku. Napaka v teh treh snoveh pa je pogosta, kar povzroča barvno slepoto, ki jo s tujko imenujemo DALTONIZEM.

Obstaja več vrst barvne slepote:

1. *Človek lahko zazna vse barve,* vendar pa *manj loči rdečo* in *manj zeleno.*
2. Najpogostejši in tudi najvažnejši primeri:

a) človek ne *opazi rdeče barve,* slabše pa opazi tudi *zeleno,*

b) človek *ne vidi zelene barve,* slabše pa opaža tudi *rdečo,*

c) človek *ne opazi modro-zelene barve.*

3. Daltonist vidi v glavnem sive barve v raznih tonih in ne loči nobenih barv. Inteligentnejši ljudje le iz jakosti tona sklepajo na barvo.

Barvno slepoto izključujemo običajno s pomočjo Stillingovih tablic.

Obstajajo tudi napake v obliki agnozije (agnozija: bolnik predmet zazna, toda ga ne spozna). Pri vidni agnoziji ni bolnik slep, vid je v redu, tudi živčne proge so od mrežnice in do možganskih vidnih jeder v predelu zatilja možganov v redu. Napake oziroma žarišče je v *ustreznem delu možganske skorje* na obeh straneh možganov, ali samo na eni. Da vidimo npr. knjige na mizi in jih celo spoznamo, ni tako preprosta stvar, kakor se nam zdi.

Zaključek: S porastom industrije, prometa je v zelo kratkem času pridobil barvni vid na svojem pomenu. Usmeriti človeka s pomanjkljivim barvnim vidom na barvno zelo zahtevno delovno mesto pomeni napako in rizik, obenem pa ima lahko hude osebne ali gospodarske posledice.

dr. Boris Moškon

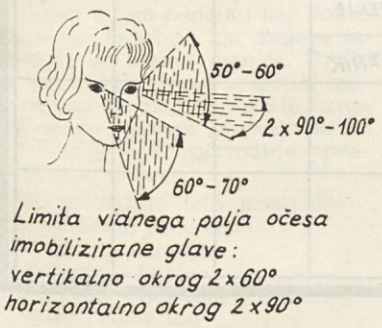

Limita vidnega polja očesa imobilizirane glave:
vertikalno okrog 2 x 60°
horizontalno okrog 2 x 90°

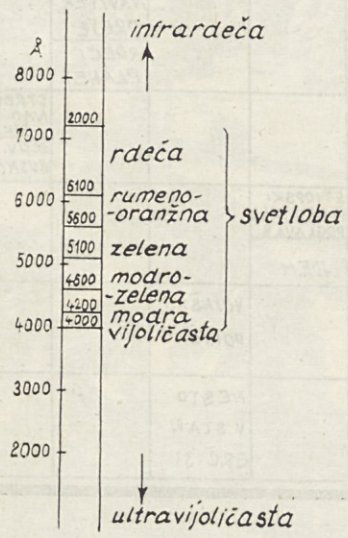

Razdelitev spektralnih žarkov

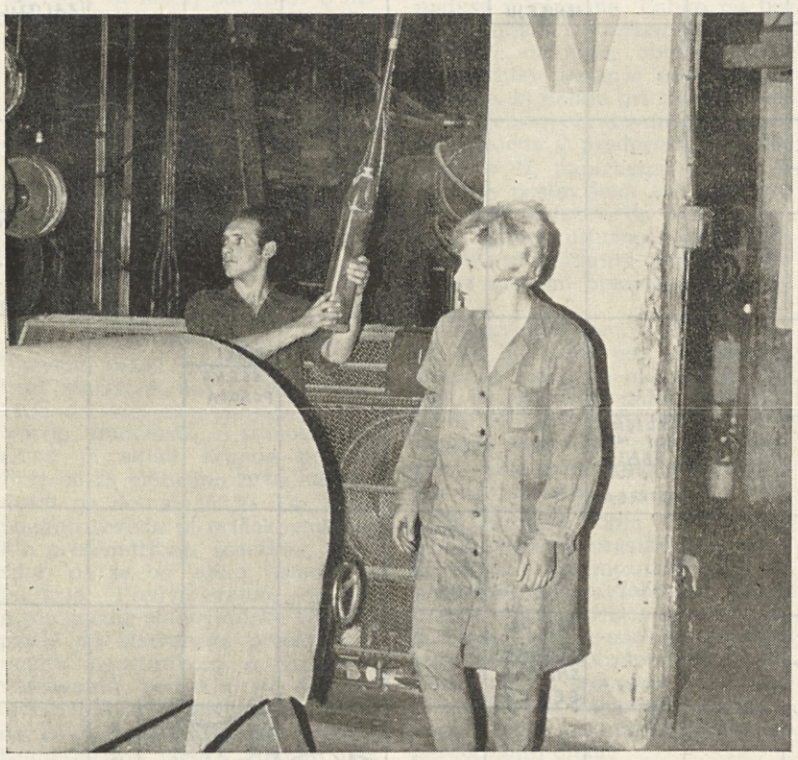

Motiv iz kolektiva

Tinetu v spomin!

VEVČE, NOVEMBRA — Zla usoda je hotela, da je v mesecu oktobru 1968 v prometni nesreči izgubil življenje naš Valentin Marolt, papirničar pri II. papirnem stroju.

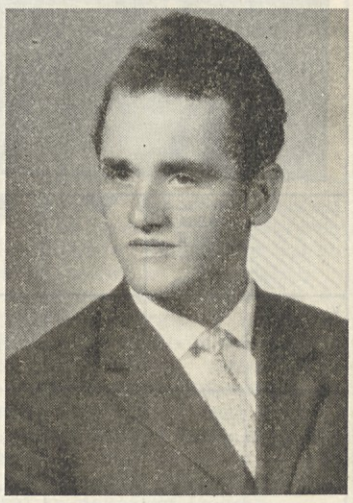

Še ne pred dobrimi osmimi leti je prišel v tovarno kot nekvalificiran delavec. Stremljenje po strokovni izobrazbi ga je gnalo v skrivnosti izdelovanja papirja, tako da je že tri leta pozneje napravil izpit za K-papirničarja, nato pa še izpit za mazalca strojev. Živahen na delu in v privatnem življenju je bil priljubljen med delovnimi tovariši in vzoren delavec na delovnem mestu. Z njim je delovna organizacija izgubila enega zanesljivih in dobrih strokovnih delavcev, saj je po svojih močeh, kar se je največ dalo, prispeval k razvoju dela.

Spomin nanj bo blag vsem članom kolektiva, zlasti pa njegovim najožjim sodelavcem.

Vrednost točke za 12 preteklih mesecev

od vključno XI. 1967 do vključno

Brusilnica	**3,14**
Lepila — polnila	**3,19**
I. papirni stroj	**3,13**
II. papirni stroj	**3,17**
III. papirni stroj	**3,32**
IV. papirni stroj	**3,39**
Strojna dodelava	**2,73**
brez točka-ur za normo	**3,01**
Ročna dodelava	**2,67**
brez točka-ur za normo	**3,24**
Energetika	**3,18**
Premazni oddelek	**3,03**
Vzdrževanje	**3,25**
Razkladalci	**2,75**
brez točka-ur za normo	**4,09**
Strokovne službe	**3,11**
Skupaj	**3,03**

S. K.

KADROVSKA SLUŽBA POROČA

IZ OBRATA VEVČE

Prišli:
Marko Robida, pripravnik
Janez Trtnik, pripravnik
Matjaž Lesar, paznik
Dobroslav Telebak, pripravnik

Odšli:
Anton Podobnik, odpuščen v poskusni dobi
Josip Makovec, upokojen
Jakob Golob, upokojen
Ana Milek, odšla na lastno željo
Muharem Grošić, samovoljno zapustil delo
Adem Duranović, samovoljno zapustil delo
Čerim Keranović, samovoljno zapustil delo
Asim Musić, samovoljno zapustil delo
Ivan Bider, samovoljno zapustil delo
Alojz Stegne, odšel na lastno željo
Franc Kavaš, samovoljno zapustil delo
Ivan Dukarič, odšel na lastno željo
Aljoša Prosen, odšel na lastno željo
Valentin Marolt, umrl
Marija Meljo, odšla na lastno željo

Poročili so se:
Vinko Zupančič z Marijo Končar
Jože Pucelj z Marijo Nadrih
Mohor Uršič z Milojko Vidrih
Anton Smrekar z Marijo Perčič
Valentin Rejc z Lojzko Jesenik
Karel Kastelic z Marijo Mahkovic
Jože Mahkovic z Marijo Godec
Albert Hedet z Jožico Avpeč

Čestitamo!

Rodili so se:
Antonu Peterca hči Vlasta

Čestitamo!

IZ OBRATA MEDVODE

V oktobru se je zaposlil:
Ivan Kalan, II. pomočnik izžemalnega stroja

V oktobru je zapustil tovarno:
Ivan Hočevar, čistilec izžemalnega stroja, invalidsko upokojen

Glasilo delovnih kolektivov Združenih papirnic Ljubljana — Izdaja delavski svet — Izhaja vsak mesec — Odgovorni urednik Stane Robida — Uredniški odbor: Ivan Bogovič, Janez Gašperin, Jože Lejko in Tone Novak — Uredil Danilo Domajnko (Delavska enotnost) — Tiska tiskarna »Toneta Tomšiča« v Ljubljani

Nagradna križanka »PRAZNIK REPUBLIKE«

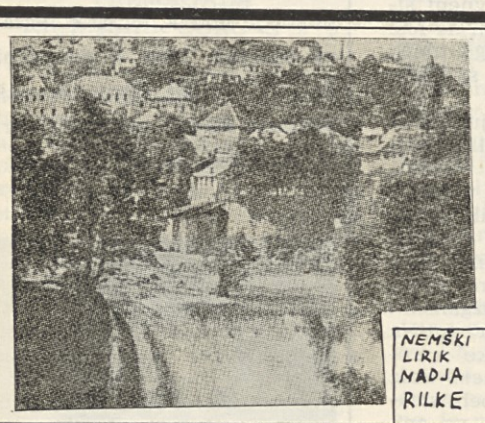

NAŠE ŠPORTNO DRUŠTVO IN NJEGOVA SEKCIJA — BRIGE — RIMSKI MUZEJ — VRSTA PREPROG — PRISLOV — ULJANOV LENIN — 11. IN 5 ČRKA ABECEDE — ZRAKOPLOVSTVO — ZNAMKA NEMŠK. MOTORJA — GORA V ŠVICI — HOLANDSKI SLIKAR VAN.... — NAVLAŽENJE — PRISLOV — AMERIŠKI GENERAL IKE — ŽENSKI PAS PRI NARODNI NOŠI

NARODNI HEROJ KAJUH

NEMŠKI LIRIK NADJA RILKE — PLANINA IN RUDNIK V SABIJI — RUTENIJ — HLOD — VRSTA LIRSKE PESMI

KRATICA KRABGKE DRŽAVE — IMPERIALTIČNA POLITIKA — SILNA JEZA — LOJZE KRAKAR — MEDNAR. BEGUNSKA ORGANIZ. — PRAZEN UP — TOVARNA ELEKTR. STROJEV — IND. MESTO PRI ESSENU — PAPIRNIŠKI STROJ

VLJUDEN ČLOVEK — EFEKT — JAPONSKI DENAR — DOMAČE MOŠKO IME — HUS

LUNEK — BUCHWALD — STREŽNIKI — VRVARSTVO — HIDROCENTRALA

MOŠKO IME — ALEKSIĆ — RAVEN — MESTO OB JENISEJU — IZRAZ PRI TAROKU — EDIDIT (ZALOŽIL) — TUJ DVOGLASNIK

ODVZEMI — POŽET — ZELATINA IZ ALG — DALMAT Ž. IME — REKA V ŠVICI — TUJA ČRKA — IZRAZ PRI KARTANJU — SOMBOR

NATRIJ — MESTO V LATVIJI — POLJSKI POLITIK RAPATSKI — KROGOV LOK — ROMAN TONETA SVETINE — RESA — MLADA KRAVICA

NEMŠKA PISATELJ. SEIDEL — ZVER IZ RODU MAČK — MUSLIMAN. SODNIK — AVSTR. TENORIST RICHARD — HERCEGOVEC

POGAN — RIŽEVO ŽGANJE — PAVONE — STAR MOŠKI — LESENA POSODA

NASLOVNI JUNAK SHEAKSP. DRAME — STRJENA KRI NA RANI — ZIMSKA POTREBA — VEK — OLEMENSKI OVEN

SAMOGLAS. — ŠPILJAK — MEŠKO — NOVOST (LAT.) — STRITAR. ROMAN — VELIKAN — UNIČEVALEC — PEVKA ŠTEFOK

POLITIČNA KRATICA — TUKAJ — VRSTA ŽITA — VAS PRI VEVČAH — SMUČAR SEILER

SUROVINA ZA PAPIR — ZAŠLON — REN PO SRBSKO — VOJVODINEC

PRISLOV — CIRILSKA ČRKA — LOMLJENJE — NAGNENJE — TEGA LETA — KDOR ZASEDE TUJO DEŽELO

KRMILA PRI AVTOMOBILIH — ITAL. SPOLNIK — AVGUST ŠENOA — GOST DIM — SAMICA VEL. ŽIVALI — IBSENOVA DRAMA — VODNA ŽIVAL

SUROVINA ZA PAPIR — TRST — MESTECE V NEW MEXICU — PUŠČAVSKI RIS — NADAV

PRIJETEM VONJ — FRANC. SLIKAR PICASSO — NARAMNICA — PODROČJE — MORSKA PLITVINA — IZUMRLO GOVEDO

PLEND TITULO — VLOGA DRUŽABNIKA — SLOVANSKI NAROD — NAVITEK PREJE — RDEČI PLANET — MESTO V ZAP. GRČIJI

TOVARNA V CELJU — SAMOSTAN OB OHRIDU — GOL — STREHA NAD OGNJIŠČEM — SLOV. AVTOBUSNO POD.

ETIOPSKI PLEMENSKI POGLAVAR — IDEM — TRENJE — VEZNIK

PIANIST BERTONCELJ — VOJAŠKO POROČILO

OSEBNI ZAIMEK — STRUPENA KAČA — MESTO V STARI GRČIJI

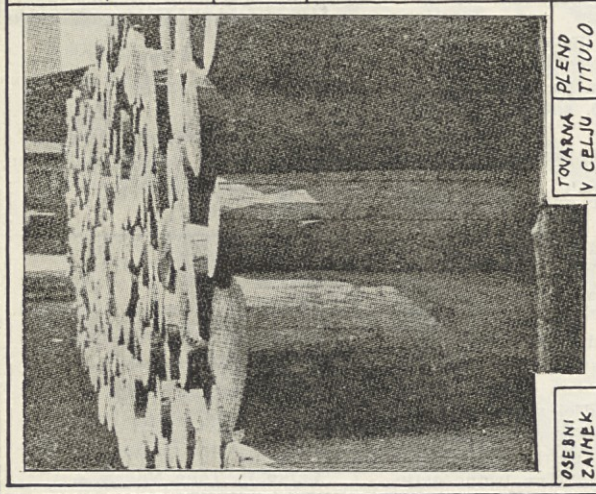

1. nagrada 60 din, 2. nagrada 30 din, 3. tri nagrade po 10 din

Rešitev pošljite uredništvu »Našega dela« do 10. decembra 1968.